

Město Lysá nad Labem
SMĚRNICE č. XX/2023

**Směrnice o řešení oznámení dle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně
oznamovatelů**

Platnost od: **1. 8. 2023**

Schváleno: usnesením rady města č. XXX dne 24. 7. 2023

ROZDĚLOVNÍK

Jméno		Funkce	Podpis
Mgr. Šťastný Robert		tajemník	
Mgr. Procházková Ludmila	OVV	vedoucí odboru	
Balík Ota	OSM	zást. vedoucí odboru	
Ing. Pýcha Radek	OŽÚ	vedoucí odboru	
PaedDr. Bodnárová Věra	OŠSVZaK	vedoucí odboru	
Ing. Štěpánková Vendula	OVaÚP	vedoucí odboru	
Fidrantová Dana	FO	zást. vedoucí odboru	
Bc. Juházsová Šárka	OD	vedoucí odboru	
Loudová Petra	OIT	vedoucí odboru	
Ing. Fialová Jitka	OMI	vedoucí odboru	
Mgr. Bartošíková Martina	OŽPaPP	vedoucí odboru	

Záznam o aktualizaci:

Dodatek č.	Platné od

Doplňuje: --

Nahrazuje: --

Obsah

Článek I. Účel a cíl směrnice	3
Článek II. Vymezení pojmů	3
Článek III. Zřízení vnitřního oznamovacího systému	5
Článek IV. Povinnosti města a Příslušné osoby	6
Článek V. Postup při oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému.....	6
Článek VI. Důvěrnost, vedení záznamů a ochrana osobních údajů	8
Článek VII. Zadostiučinění	8
Článek VIII. Závěrečná ustanovení.....	8

Článek I. Účel a cíl směrnice

1.1 Účelem této Směrnice o řešení oznámení (dále jen „Směrnice“) je stanovení podmínek pro podávání oznámení o protiprávní činnosti, pro přijetí a posouzení těchto oznámení, jakož i pro zajištění nápravy a evidenci řešení oznámení. Touto Směrnicí je nastaven soulad s povinnostmi vyplývajícími ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, a zákona č. 171/2023 Sb. Zásadní povinností pro povinné subjekty je především umožnit bezpečně a diskrétně podat oznámení o porušení právních předpisů nebo práva Unie pomocí vnitřního oznamovacího systému a jmenovat k tomu Příslušnou osobu.

1.2 Všechny postupy stanovené v tomto předpisu splňují požadavky právních předpisů v oblasti ochrany osob, osobnosti a oznamovatelů, zejména Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU) a NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále GDPR).

1.3 Směrnice zaručuje všem oznamovatelům, že v případě podání oprávněného a důvodného oznámení bude jeho osoba a případně i osoby zúčastněné chráněny proti případným odvetným opatřením.

Článek II. Vymezení pojmů

2.1 Oznámení

Oznámení obsahuje informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, a které

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- c) porušuje tento zákon, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 2. daně z příjmů právnických osob,
 3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 4. ochrany spotřebitele,
 5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 7. ochrany životního prostředí,
 8. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 9. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 13. ochrany finančních zájmů Evropské unie 2), nebo
 14. fungování vnitřního trhu 3) včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je Příslušné osobě známa.

2.2 Působnost Směrnice

Oblasti pro oznámení porušení jsou stanovené Směrnicí EU a jinými právními předpisy EU, zejména Smlouvy o fungování Evropské unie tyto:

- a) finančních institucí, finančních služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- b) daně z příjmů právnických osob,
- c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- d) ochrany spotřebitele a bezpečnosti a souladu s požadavky na výrobky podle právních předpisů,
- e) bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- f) ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat,
- g) radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- h) zadávání veřejných zakázek, veřejných dražeb a hospodářské soutěže,
- i) ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- j) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- k) ochrany finančních zájmů Evropské unie,
- l) fungování vnitřního trhu včetně ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory.

2.3 Zaměstnanec

Zaměstnancem se rozumí osoba v pracovněprávním vztahu nebo obdobném vztahu, včetně činností a prací na základě dohod o práci konané mimo pracovní poměr.

2.4 Oznamovatel

Oznamovatelem dle této směrnice se rozumí fyzická osoba, která oznámí informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací nebo jinou obdobnou činností pro povinný subjekt. Oznamovatel může podat oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému povinného subjektu, nebo prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti. Za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.

2.5 Práce nebo jiná obdobná činnost

Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této Směrnice rozumí

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba,
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřenského fondu,
- h) dobrovolnická činnost,
- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění,
- k) ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

2.6 Vnitřní oznamovací systém

Vnitřní oznamovací systém představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.

2.7 Ochrana oznamovatelů a dalších osob

Oznamovatelé mají nárok na ochranu, pokud měli oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé) a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti Směrnice. Ochranou oznamovatelů se rozumí především zajištění bezpečného oznamování a zabránění odvetných opatření.

2.8 Odvetná opatření

Odvetným opatřením se rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí v souvislosti s prací nebo obdobnou činností, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo chráněné osobě může způsobit újmu. Takovým odvetným opatřením může být zejména:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- i) neumožnění odborného rozvoje,
- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Ke vzdání se práva oznamovatele na ochranu před odvetným opatřením se nepřihlíží.

2.9 Chráněná osoba

Chráněnou osobou se pro účely této Směrnice považuje:

- a) osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
- b) osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- c) osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
- d) osoba oznamovatelem ovládaná,
- e) právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ji ovládající, jí ovládaná osoba nebo osoba, která je s touto právnickou osobou ovládaná stejnou ovládající osobou,
- f) právnická osoba, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
- g) osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
- h) svěřenský fond, jehož je oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) zakladatelem nebo obmyšleným nebo ve vztahu k němuž jsou oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) osobou, která podstatným způsobem zvýší majetek svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti.

Ke vzdání se práva chráněné osoby na ochranu před odvetným opatřením se nepřihlíží.

2.10 Příslušná osoba

Příslušná osoba přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo dalších osob stanovených právními předpisy. Příslušná osoba zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle Směrnice EU a zákona o ochraně oznamovatelů nestranně.

Článek III.

Zřízení vnitřního oznamovacího systému

3.1 Pro potřeby města je uplatněn vnitřní oznamovací systém prostřednictvím ..., pomocí nichž Provozovatel zejména přijímá zprávy (oznámení) od třetích osob, která je zpřístupněna pověřené osobě k vyřizování a administraci zpráv (oznámení) a komunikaci s oznamovatelem v souladu s platnými právními předpisy. Oznamovatel tím není omezen ve svém právu uplatnit tento postup oznámením na

Ministerstvu spravedlnosti ČR dle platných právních předpisů a za splnění určitých podmínek má oznamovatel právo své oznámení i zveřejnit.

3.2 Vnitřní oznamovací systém je zajištěn nepřetržitě pomocí šifrované komunikace bez přístupu zaměstnavatele formou vzdáleného přístupu uvedeného na webových stránkách města, dále poštou nebo osobně.

3.3 Tajemník Městského úřadu určí Příslušnou osobu a jejího zástupce pro příjem, prošetření a nakládání s oznámeními z řad zaměstnanců města (dále jen „Příslušná osoba“). Kontakt na Příslušnou osobu musí být uveden na webových stránkách města. Komunikace mezi Příslušnou osobou a povinným subjektem bude především prostřednictvím e-mailu.

Článek IV.

Povinnosti města a Příslušné osoby

4.1 Město na pokyn Příslušné osoby zajistí ochranu oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.

4.2 Zaměstnanci budou prokazatelně seznámeni o právu na podání oznámení a zabránění odvetných opatření.

4.3 Archivaci materiálů předaných Příslušnou osobou město řeší dle zákona č. 499/2004 Sb. (Zákon o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů) v souladu s vydaným spisovým řádem dle platného skartačního plánu.

4.4 Město při prošetřování oznámení má povinnost součinnosti s Příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem Ministerstva spravedlnosti a případně pověří k součinnosti další osoby (zejm. zaměstnance) v rámci povinného subjektu. Příslušná osoba má oprávnění vyžadovat písemnosti nebo jiné věci potřebné pro posouzení, oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu atd.

4.5 Příslušná osoba především plní tyto povinnosti:

- a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
- b) navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo chráněné osoby
- c) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti,
- d) postupuje při výkonu své činnosti nestranně,
- e) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti,
- f) vede zabezpečený systém pro archivaci jednotlivých oznámení ze všech zdrojů po dobu 5 let.

4.6 Příslušná osoba nesmí být za řádný výkon své činnosti postihována.

Článek V.

Postup při oznámení pomocí vnitřního oznamovacího systému

5.1 Za oznámení přes vnitřní oznamovací systém se rozumí takové podání, které bylo oznámeno přímo příslušné osobě, a to písemně, telefonicky či osobně. Listinnou formu oznamovatel osobně doručí či zašle prostřednictvím zprostředkovatele poštovních služeb na adresu sídla povinného subjektu, přičemž na obálku zřetelně a jasně vyznačí jméno Příslušné osoby, popř. označí obálku jiným způsobem, který spolehlivě určí vylučnost osoby adresáty, kterou bude Příslušná osoba.

5.2 V případě ústního oznámení pořídí Příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo přepis. Takový písemný záznam se zaznamenává formou protokolu v souladu s § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

5.3 Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k přepisu vyjádřil, a jeho vyjádření se k přepisu přiloží.

5.4 Zvukový záznam se pořizuje se souhlasem oznamovatele. V případě nesouhlasu příslušná osoba sepíše pouze písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Obdobně se postupuje, není-li technicky možné pořídít zvukovou nahrávku ústního oznámení.

5.5 Požádá-li oznamovatel o osobní formu podání, je příslušná osoba povinna takové oznámení přijmout v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů.

5.6 Oznámení lze učinit také anonymně. V takovém případě oznamovatel neuvede své identifikační údaje ani jiné údaje, které by mohly přispět k jeho identifikaci, a Příslušná osoba nebude takové údaje zjišťovat.

5.7 O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, toto nemusí příslušná osoba provést, pokud oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení neinformovala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.

5.8 Příslušná osoba musí provést předběžné posouzení oznámení, především:

- a) zda se jedná o oznámení podle Směrnice EU nebo zákona o ochraně oznamovatelů (tzn., spadá oznamované jednání pod oblasti vymezené Směrnicí EU nebo zákonem o ochraně oznamovatelů),
- b) zda je dodržen tzv. pracovní kontext (tzn., že oznamovatel se o porušení práva dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností a současně mu ze strany povinného subjektu skutečně hrozí uplatnění odvetných opatření),
- c) zda oznámené protiprávní jednání vykazuje podezření z přestupku, trestného činu nebo jiného protiprávního jednání,
- d) zda postačuje oznamované jednání vyřešit interně.

5.9 Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení, s výjimkou, kdy by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele. V případech skutkově nebo právně složitých oznámení lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je Příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

5.10 Zjistí-li Příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle Směrnice, bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele, že oznámení nemůže být přijato.

5.11 Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, Příslušná osoba městu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Příslušná osoba posuzuje oznámení osobně a není při něm vázána pokyny jiných osob města.

5.12 Nepřijme-li město opatření navržené Příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření.

5.13 O přijatém opatření město neprodleně vyrozumí Příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele, vyjma případů, kdy oznamovatel nechce být seznámen, nebo by došlo k prolomení diskrétnosti.

5.14 Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, Příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které

jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat toto oznámení u orgánu veřejné moci.

5.15 O předaných oznámeních, jejich řešení a přijatých opatřeních provede Příslušná osoba záznam.

Článek VI.

Důvěrnost, vedení záznamů a ochrana osobních údajů

6.1 Důvěrnost

Totožnost oznamovatele kromě Příslušné osobě nelze bez jeho písemného souhlasu nikomu prozradit. To platí také pro všechny další informace, z nichž lze totožnost oznamovatele odvodit. Totožnost oznamovatele a jakékoli další informace odkazované na takovou osobu lze zveřejnit pouze, pokud to vyžadují právní předpisy (např. v případě soudního řízení), mimo jiné za účelem ochrany práv dotčené osoby.

6.2 Vedení evidence oznámení

Příslušná osoba vede v elektronické podobě evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu datum přijetí oznámení, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy, shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem Ministerstva spravedlnosti a jejich výsledek. Evidence je vedena odděleně od spisové služby. Do evidence podaných oznámení má přístup pouze příslušná osoba.

6.3 Ochrana osobních údajů

Jakékoli zpracování osobních údajů prováděné podle těchto zásad, včetně jejich výměny nebo předávání, bude prováděno v souladu s právními předpisy. Osobní údaje, které zjevně nejsou relevantní pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou shromažďovány, nebo pokud budou náhodně shromážděny, budou bez zbytečného odkladu vymazány. Příslušná osoba zajistí v případě potřeby řádnou anonymizaci osobních údajů dle GDPR.

Článek VII.

Zadostiučinění

7.1 Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivé oznámení. Oznamovatel a osoba chráněná podle Směrnice EU mají právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li jim odvetným opatřením způsobena nemajetková újma.

Článek VIII.

Závěrečná ustanovení

8.1 Tato Směrnice nabývá účinnosti dne 1. 8. 2023.

8.2 Směrnice je závazná pro zaměstnance města Lysá nad Labem.

V Lysé nad Labem dne 24. 7. 2023

.....
Mgr. Radka Bláhová
místostarostka

.....
Mgr. Karel Marek
starosta